

NAGANIENIE (27) *sb n*

Oba a oraz pierwsze e jasne (w tym w e 1 r. błędne znakowanie); -é : -e SarnStat (1:1).

sg N naganienie (4); -e (1), -(e) (3). ◇ G naganieniã (13). ◇ A naganienié (3); -é (1), -(e) (2). ◇ I naganieniém (2). ◇ L naganieniu (5).

Sł stp, Cn notuje, Linde w objaśnieniu s.v. nagana.

Zarzut, przygana, podanie w wątpliwość; aculeus, culpatio, improbatio, macula, morsus, notatio, opprobrium, reprehensio, sugillatio, vellicatio, vituperatio Cn (27) : Momo satis facere, prov. Włzelákie przycziny nágánienia vprzedzić/ to yeft w żadney rzeczy nie náganionym być. Mqcz 230b.

naganienie czego (3): SienLek 6; Poznány prawdy nágánienie/ y przeciwko niey mowienie. LatHar +++2v, 118.

W przeciwstawieniu: »zalecanie ... naganienie« (1): Zálecanie Potraw godnych ku záchowaniu zdrowia: także też y nágánienie pokármow zdrowiu łzkodzących. SienLek 6.

Zwroty: »być, żyć bez naganienia« = sine querela esse, irreprehensibilem esse PolAnt, Vulg; sine crimine esse Vulg [szyk zmienny] (6:2): BibRadz 1.Thess 2/10; BudNT Tit 1/7; Y co łie dotycze oney zakonney łprawiedliwości/ byłem w niey bes nágánienia. CzechRozm 208v; Wyście świádkámi y Bog/ iáko świętołbliwie/ y łprawiedliwie y bez nágánienia byliłmy miedzy wámi WujNT 1.Thess 2/10, Luc 1/6, 1.Thess 5/23, 1.Tim 3/10, 5/7.

»przyść w naganienie« = zostać zaprzeczonym, zakwestionowanym (1): A nie tylko trzeba łię bać/ áby nam przezen tá cząłtká nie przyszła w nágánienie [in redargutionem venire] WujNT Act 19/27.

Wyrażenie:»godzien, godny naganienia« [szyk 2:1] (2:1): A gdy przyšzedł Cephás do Antyochiey; łprzeciwiłem łię mu w twarz/ iż był godzien nágánienia [quia reprehensibilis erat] (marg) nágániony. G. ábo łtrofowany od Pogánow. (-). WujNT Gal 2/11, s. 655, Aaaaaa4v.

a. praw. Zakwestionowanie czyjego szlachectwa; improperium, vituperium JanStat (7) : Kmieć łláhcicá niemoże nágánić w łláhcectwie iego/ [...] wyiáwłzy iżby to nágánienie łłyłzał od drugiego łláhcicá UstPraw A4v.

naganienie kogo (1): tedy zá nágánienié onégo/ ktorégo ták nágánił/ względem winy niech zápláci łzcśdźiełsiát [!] grzywien grołzów/ ták iáko by ij zábił. SarnStat 238.

Zwroty: »w naganieniu oczyścić się, z naganienia wyprawić się« (1:1): UstPraw A4v; á ón [szlachcic] w tákim nágániéniu nie oczyłci łie [et ipse se de huiusmodi improperio minime expurgavit]. SarnStat 238.

»naganieniem zelzyć« (1): Kmieć nágánieniém nie może łłláhcicá zelzyc SarnStat 238.

Wyrażenie:»naganienie szlachectwa« (2): O NAGANIENIV SZLACHECTWA. SarnStat 237, 1313.

b. praw. Zakwestionowanie wyroku lub prawa (4) : Ale rułżenie Sędziégo z nágánieniém bywa: bo iuż redargutus Iudex łtawa łie SarnStat 1298, 469.

Wyrażenia: »naganienie przywileju« (1): O nágánieniu przywileiow. UstPraw H2.

»naganienie skażni« (1): Ziemłkiego práwá Kłięgi dźiełłate o Nágániéniu łkażni. SarnStat 795 źp.

Cf NAGANA, NAGANIĆ